

Sygn. akt VIII U 338/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Anna Capik-Pater
Protokolant	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2022 r. w Gliwicach

sprawy G. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 grudnia 2020 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 338/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 grudnia 2020r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu G. K. prawa do emerytury pomostowej

na podstawie art.4 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, ponieważ ubezpieczony: po dniu 31 grudnia 2008r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ww. ustawy,

nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, przed dniem 1 stycznia 1999r. nie wykonywał prac

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ww. ustawy lub art.32 i art.33 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia:

- od 1 kwietnia 1995r. do 31 grudnia 2008r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usług (...), ponieważ w zaświadczeniu z 25 października 2012r. pracodawca

nie określił charakteru wykonywanej pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., brak informacji, czy praca była wykonywana przez odwołującego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ponadto brak jest pieczętki firmowej zakładu pracy;

- od 1 stycznia 2009r. do 16 kwietnia 2017r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Usług (...), ponieważ zgodnie z art.38 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r.

o emeryturach pomostowych istnieje konieczność złożenia przez płatnika składek do ZUS zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (dokument ZUS ZSWA), tj. informacji o pracowniku, za którego był obowiązany opłacać składki na Fundusz Emerytur Pomostowych, a w przypadku ubezpieczonego brak jest druków za ww. okres.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury pomostowej podnosząc, że pracę w warunkach szczególnych wykonywał w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...)

w K., Przedsiębiorstwie (...) w Z., Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) w Z., Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) w R., Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w R., Przedsiębiorstwie Usług (...).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w decyzji zaskarżonej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony G. K. (ur. (...)) w dniu 7 października 2020r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej i organ rentowy decyzją zaskarżoną odmówił prawa do tego świadczenia z przyczyn wskazanych na wstępie. Organ rentowy uznał za udowodniony staż pracy ubezpieczonego w wymiarze łącznym okresów składkowych i nieskładkowych 39 lat, 1 miesiąca i 15 dni, w tym żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Na przestrzeni swojego życia zawodowego ubezpieczony był zatrudniony:

1) od 1 lipca 1974r. do 28 lutego 1978r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) (...) w K. na stanowiskach:

- od 1 września 1974r. do 30 czerwca 1977r. – ucznia,

- od 1 lipca 1977r. do 15 listopada 1977r. – mechanika,

- od 16 listopada 1977r. do 28 lutego 1978r. – kierowcy,

2) od 11 marca 1978r. do 30 września 1990r. w Przedsiębiorstwie (...) w Z. na stanowisku kierowcy – konwojenta,

3) od 1 października 1990r. do 15 stycznia 1992r. w Przedsiębiorstwie Usługowo-Handlowym (...) na stanowisku kierowcy,

4) od 14 lutego 1994r. do 31 października 1994r. w (...) na stanowisku kierowcy – mechanika,

5) od 2 października 1994r. do 31 marca 1995r. w Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w R. na stanowisku mechanika samochodowego,

5) od 2 listopada 1994r. do 16 kwietnia 2014r. w (...) Sp. z o.o. na stanowisku mechanika samochodowego i od 1 kwietnia 1995r. spawacza, mechanika samochodowego.

W Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. ubezpieczony pracował na stanowisku kierowcy i prowadził samochód ciężarowy powyżej 3,5 tony, którym przewoził materiały na budowę.

W Przedsiębiorstwie (...) w Z. ubezpieczony jeździł samochodami ciężarowymi powyżej 3,5 tony marki S., J., którymi przewoził po terenie całej Polski towary takie jak: telewizory, meble, papierosy, alkohol. Pracował w tym czasie tylko jako kierowca, a stanowisko konwojenta miał wpisane, gdy był odpowiedzialny także za towar w określonej ilości.

Razem z ubezpieczonym pracował m.in. świadek A. B.. Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z 24 listopada 2010r. sygn. VIII U 2369/10 przyznał A. B. prawo do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych, na podstawie art.184 ustawy emerytalnej, po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy okresu zatrudnienia

w Przedsiębiorstwie (...) w K. od 30 września 1975r.

do 3 listopada 1995r., kiedy to wykonywał on pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony (wykaz A dział VIII poz.2 stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze).

W Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony pracował jako kierowca i jeździł samochodem ciężarowym powyżej 3,5 tony marki M., którym przewoził materiały budowlane. Firma współpracowała z Hutą (...) i tam był prowadzony wywóz elementów metalowych i cegły szamotowej z pieców. Ubezpieczony w tym czasie jeździł po terenie całego województwa (...).

W Przedsiębiorstwie (...) ubezpieczony wykonywał taką samą pracę co wcześniej i prowadził ten sam samochód, gdy zmienił się tylko właściciel Przedsiębiorstwa.

W Miejskim Przedsiębiorstwie Usług (...) w R. ubezpieczony został zatrudniony na tzw. akcję zima, czyli odśnieżanie. Ubezpieczony wykonywał wówczas pracę mechanika przy samochodach, które zajmowały się odśnieżaniem.

W firmie (...) (późniejsza nazwa (...)) ubezpieczony pracował jako spawacz. Ubezpieczony pracował przy pojazdach z nadbudową do przewozu śmieci, nieczystości płynnych, które w przypadku uszkodzeń spawał. Spawał np. płyty boczne przy samochodach, łyżki do ładowania śmieci. Zajmował się także spawaniem pras do makulatury. Prace te częściowo wykonywał w warsztacie, a czasami na dworze. Czasami spawał jedną rzecz przez dwa tygodnie. Wykonywał spawanie w osłonie CO₂, spawanie metodą otulinową.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego, aktach osobowych ubezpieczonego dotyczących jego zatrudnienie w firmie (...) i Przedsiębiorstwa (...), akt sprawy o sygn. VIII U 2369/10 i VIII U 1474/10 dotyczących A. B., zeznań świadków A. B., W. G., B. M. oraz zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy

z 21 grudnia 2021r. czas 00:07:40 – 00:51:03 i z 22 czerwca 2022r. czas 00:03:26 – 00:26:24).

Sąd na podstawie art.235(2) §1 pkt 4 k.p.c. pominął dowód z przesłuchania

w charakterze świadka I. K., bowiem pomimo kilkukrotnego wezwania świadka na adres Przedsiębiorstwa Usługowo Handlowego (...) I. K.

w R., korespondencja nie była odbierana. Sąd na rozprawie w dniu 21 grudnia 2021r. zobowiązał ubezpieczonego do podania w terminie 7 dni aktualnego adresu I. K. pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania świadka, lecz ubezpieczony zobowiązania tego nie wykonał.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie G. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczony domagał się przyznania prawa do świadczenia na podstawie ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2018r., poz. 1924). Ustawa ta ma charakter przejściowy w tym znaczeniu, że ogranicza prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31 grudnia 1948r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 1 stycznia 1999r. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 16 marca 2010r. K 17/2009 (OTK ZU 2010/3A poz. 21), emerytura pomostowa ma być "pomostem między dotychczasowym systemem z licznymi możliwościami przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym i nowym systemem, w którym tego typu rozwiązania będą wyjątkiem".

Zgodnie z art. 4 tejże ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia **łącznie** następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy - przepis ten został uchylony na mocy art.1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2022r. (Dz.U. z 2022r., poz.755) zmieniającej ustawę z dniem 20 kwietnia 2022r.

Dla przyznania emerytury pomostowej konieczne jest, aby powyższe warunki zostały spełnione łącznie, bowiem brak któregokolwiek z nich uniemożliwia przyznanie prawa do świadczenia.

Z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, że jednym z koniecznych warunków do przyznania emerytury pomostowej jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999r. jak i po dniu

31 grudnia 2008r. Przed dniem 1 stycznia 1999r. może to być zarówno praca wymieniona w nowych wykazach prac (prace w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych), jak i prace wymienione w załącznikach A lub B do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast po dniu 31 grudnia 2008r. muszą to być prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, wymienione wyłącznie w nowych wykazach (praca w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Należy zwrócić uwagę, że na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje także osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, o ile osoba ta:

2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie

się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009r. Natomiast osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych) – wyrok z dnia 13 marca 2012r., w sprawie II UK 164/11, opublikowany w OSNP z 2013r., Nr 5-6, poz. 62.

Ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., osiągnął w dniu 10 września 2019r. wiek emerytalny 60 lat, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym

co najmniej 25 lat, rozwiązał stosunek pracy, przy czym Sąd zwraca uwagę, że w związku ze zmianą ustawy o emeryturach pomostowych z dniem 20 kwietnia 2022r. rozwiązanie stosunku pracy nie stanowi już warunku koniecznego do przyznania prawa do emerytury pomostowej.

Ubezpieczony niewątpliwie nie spełnia przesłanek prawa do emerytury pomostowej

z art.4 ustawy, gdyż po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykazał wykonywania pracy

w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a więc pracy wymienionej w Załącznikach Nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, które zawierają wyczerpujący katalog takich prac.

Z materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony po 2008r. pracował na stanowisku spawacza w (...) Sp. z o.o., a praca taka nie została wymieniona w powołanych powyżej Załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. W Załączniku Nr 1 do powołanej ustawy pod poz. 28 wyszczególniono jedynie „prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.)”. Takiej pracy ubezpieczony bezsprzecznie nie wykonywał, bowiem zajmował się spawaniem różnych elementów w szczególności pojazdów, w warsztacie bądź na dworze.

Skoro ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008r. nie udowodnił wykonywania pracy

w warunkach szczególnych w rozumieniu art.3 ust.1 i ust.3 ustawy o emeryturach pomostowych, to nie przysługuje mu prawo do emerytury pomostowej na podstawie art.4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Jednocześnie ubezpieczony nie spełnia także warunków prawa do emerytury pomostowej z art.49 ustawy o emeryturach pomostowych. Należy przypomnieć, że jednym

z warunków do przyznania prawa do świadczenia z tej podstawy prawnej jest legitymowanie się co najmniej 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Tymczasem do takiej pracy nie można zaliczyć ani pracy ubezpieczonego na stanowisku spawacza, o czym mowa wyżej, jak również pracy

na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony jako ubezpieczony świadczył chociażby w Przedsiębiorstwie (...) w Z.. Praca taka została wprawdzie wymieniona jako praca w warunkach szczególnych w Wykazie A, dziale VIII poz.2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze, jednakże nie została ona wymieniona jako praca w warunkach szczególnych w Załącznikach nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. W Załączniku Nr 2 do ustawy o emeryturach

pomostowych wymieniono jedynie „ prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30 września 1957r. ”. Takiej pracy ubezpieczony jednak nie wykonywał. Okoliczność, że Sąd Okręgowy w Gliwicach z tytułu wykonywania takiej samej pracy i w tym samym Przedsiębiorstwie przyznał świadkowi A. B. prawo do emerytury nie ma znaczenia w sprawie, bowiem świadek uzyskał prawo do emerytury wcześniej na innej podstawie prawnej aniżeli obecnie dochodzi tego ubezpieczony.

Powyższe powoduje to, że ubezpieczony nie legitymuje się koniecznym do przyznania dochodzonego świadczenia 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art.3 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Reasumując, przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie wykazało, że ubezpieczony nie spełnił przesłanek prawa do emerytury pomostowej zarówno z art.4, jak i z art.49 ustawy o emeryturach pomostowych, a zatem dochodzone świadczenie mu przysługuje.

W konsekwencji powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

(-) Sędzia Anna Capik - Pater